

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЛИЦА

АБП 2006

Член 1. Договор за осигурување

Член 2. Времетраење на осигурувањето

Член 3. Промена на живеалиштето на договарачот на осигурувањето

Член 4. Доспевање на обврските за исплата на надомест

Член 5. Обврски на договарачот на осигурување

Член 6. Кршење на договорените обврски

Член 7. Обврска за пријава пред склучување на договорот за осигурување

Член 8. Зголемена опасност од штетен настан

Член 9. Пријава и утврдување на штета

Член 10. Плаќање на премија

Член 11. Писмена форма

Член 12. Застапници на осигурувањето

Член 13. Вештачење

Член 14. Осигурување за туѓа сметка и осигурување од трето лице

Договор за осигурување

Член 1.

Понудата, полисата, договорените услови за осигурување и клаузулите се правна основа на која се темелат односите во осигурувањето (во натамошниот текст: Договор за осигурување).

Траење на осигурувањето

Член 2.

Доколку договорот за осигурување не е склучен за време пократко од една година, осигурувањето во смисол на овие услови, трае една година.

Промена на живеалиштето на договарачот на осигурувањето

Член 3.

(1) Доколку договарачот на осигурувањето го промени местото на живеење, а за тоа не го извести ГРАВЕ, ГРАВЕ ќе ги испраќа известувањата на договарачот на осигурувањето по пошта со препорачана пратка на неговата последна адреса. Сите испратени известувања имаат сила исто како кај вообичаениот начин на испраќање на известување, т.е. како да договарачот на осигурувањето не ја променил адресата.

(2) Ако договарачот на осигурувањето склучи договор за осигурување во својата фирма, во тој случај при промена на седиштето на фирмата важат одредбите од ст.1 од овој член.

Доспевање на обврските за исплата на надомест

Член 4.

(1) ГРАВЕ е должен да исплати паричен надомест во рок од 14 дена од завршувањето на постапката за утврдување на основата за постоење на осигурителен случај и обемот на надоместокот.

(2) По истекот на 14 дена од пријавената штета договарачот на осигурувањето може веднаш да побара исплата на дел од износот кој според конечната состојба би можел да биде исплатен.

(3) Во случај договарачот на осигурувањето да ја одолговлекува постапката за утврдување на постоење на осигурителен случај и обемот за надомест, одредбите од ст.1 и 2 од овој член за тој период нема да се применуваат.

(4) ГРАВЕ има право да одбие исплата на надомест се додека не биде доставена целокупната потребна документација со која се утврдува постоењето на осигурителен случај и обемот на надоместот. Доколку против договарачот на осигурувањето биде покрената управна или кривично-истражна постапка во врска со штетата, ГРАВЕ има право да ја одложи исплатата на надоместокот сè до правосилно завршување на постапката.

(5) Во недостаток на други законски или договорни одредби, ГРАВЕ е должен да овозможи покритие до висината на осигурениот износ и има обврска да исплати паричен износ на име на настанатата штета.

Обврски на договарачот на осигурувањето

Член 5.

(1) Со договорот за осигурување може на договарачот на осигурувањето да му се утврдат одредени обврски на сторување или несторување.

(2) Во врска со договорените законски обврски, одговорноста на одговорното лице во правното лице е иста со одговорноста на договарачот на осигурувањето.

Кршење на договорените обврски

Член 6.

(1) Доколку договарачот на осигурувањето не ги исполни обврските спрема ГРАВЕ пред настапувањето на осигурителниот случај, ГРАВЕ нема обврска да изврши исплата на надомест. Во случај на неисполнување на обврските намерно или со грубо невнимание, ГРАВЕ има право во рок од 30 дена од денот на дознавањето за кршењето на обврските да го раскине договорот без отказан рок, ако за кршењето на обврските е одговорен договарачот на осигурувањето. Ако ГРАВЕ не го откаже договорот во рок од 30 дена, тогаш тој при настапување на нов осигурителен случај не може да се повикува на правото од ослободување од обврските за исплата на надомест.

(2) Во случај на неисполнување на обврска од страна на договарачот на осигурувањето, а која бил должен да ја исполни, ГРАВЕ во смисла на намалување на обемот на опасноста или спречување на нејзиното зголемување, не може да се повикува на своето право на ослободување на обврската за исплата на надоместот, доколку тоа неисполнување не влијае на настанување на осигурениот случај или на обемот на надоместокот на кој е обврзан.

(3) При неисполнување на една од обврските која ГРАВЕ треба да ја исполни по настанување на осигурениот случај, договарачот на осигурувањето е обврзан на ГРАВЕ да му ја надомести штетата која му ја причинил со своите постапувања односно непостапувања. Ако ГРАВЕ не е во состојба да утврди постоење на осигурителен случај или обем на надоместот поради намерно или со грубо невнимание предизвикано неисполнување на една од обврските на договарачот на осигурувањето по настанувањето на осигурениот случај, тогаш ГРАВЕ нема обврска да исплати надомест.

(4) Во обврски од ст.2 на овој член спаѓаат законските, управните или договорните обврски. Договарачот на осигурувањето е обврзан да се придржува на наведените обврски и не смее да дозволи кршење на тие одредби од страна на трети лица. ГРАВЕ има право во рок од 30 дена од дознавањето за неисполнување на овие обврски да го откаже договорот за осигурување со отказан рок од 30 дена. Правото на отказ не важи ако повторно се воспостави состојба која постоела пред погоре наведениот рок.

Обврска за пријавување на состојба пред склучување на договор за осигурување

Член 7.

(1) Договарачот е должен при склучување на договорот со ГРАВЕ, точно и во потполност да ги пријави сите околности кои се важни за оценка на ризикот, кои му се познати или морале да му бидат познати. За важни се сметаат оние ризични околности кои по мислење на ГРАВЕ можеле да имаат влијание на одлуката за склучување договор и за такви се сметаат оние околности за кои ГРАВЕ исклучиво во писмена форма поставил прашања.

2) Ако договарачот на осигурувањето намерно или со грубо невнимание ја прекрши оваа одредба и со тоа затаи битна околност или неточно ја пријави, тогаш ГРАВЕ има право да го поништи договорот, поради што законски се ослободува од обврската за плаќање на надомест.

3) Ако договорот го склучи полномошник или застапник без овластување и притоа неточно ги пријави околностите, тогаш ГРАВЕ има право да го раскине договорот, бидејќи договарачот на осигурувањето е одговорен за точноста на сите податоци. Договарачот на осигурувањето може да се повика на околноста дека таквото пријавување настанало без негова вина или пропуст.

(4) Доколку ГРАВЕ по настанување на осигурениот случај го раскине договорот, обврската за исплата на надоместот сепак останува, ако околноста, поради која била неисполнета обврската за пријава не влијаела на настанокот на осигурителниот случај и обемот на надоместокот кој ГРАВЕ е должен да го исплати.

Зголемена опасност од штетен настан

Член 8.

(1) Договорарот на осигурувањето не смее по склучувањето на договорот да влијае на зголемување на опасноста од штетен настан, ниту да дозволи да дојде до него со влијание на трети лица.

(2) Ако договорарот на осигурувањето дознае дека без дозвола на ГРАВЕ, промената која сам ја извршил или дозволил да се изврши, влијаела на зголемени опасности, тогаш во рок од 8 дена е обврзан тоа да го пријави на ГРАВЕ.

(3) Доколку по склучувањето на договорот за осигурување и против волјата на договорарот на осигурувањето настани зголемена опасност од штетен настан, тогаш договорарот на осигурувањето веднаш по познавањето, а најдоцна во рок од 14 дена мора ваквата зголемена опасност да ја пријави во ГРАВЕ.

(4) Како зголемени опасности се сметаат оние околности кои би имале влијание на одлуката на ГРАВЕ да склучи договор, или договорот да го прифати под други услови.

(5) Во случај на зголемена опасност ГРАВЕ согласно одредбите од Законот за облигациони односи има право да го откаже договорот односно да предложи усогласување на висината на премијата и опасноста. Ако пак во меѓувреме настапил осигурителниот случај, има право да го откаже договорот, односно да предложи усогласување на висината на премијата и опасноста. Ако во меѓувреме настапил осигурителен случај, ГРАВЕ има обврска да исплати надомест сразмерно со уплатената премија и премијата која би требало да биде платена поради зголемена опасност.

(6) Одредбите од овој член се применуваат во случај на зголемена опасност која би настанала во периодот од предавањето на понудата до склучувањето на договорот за осигурување, а која на ГРАВЕ при склучувањето на договорот не ѝ била позната.

Пријава и утврдување на штета

Член 9.

(1) Договорарот на осигурувањето, осигуреникот или корисникот на осигурувањето, должни се во ГРАВЕ да го пријават осигурителниот случај во рок од три дена од денот кога дознал за случајот.

(2) ГРАВЕ има право да бара договорарот на осигурувањето, осигуреникот или корисникот по случувањето на осигурителниот случај да овозможи сите потребни информации кои се битни за утврдување на осигурителниот случај да бидат достапни. ГРАВЕ исто така има право од договорарот на осигурувањето, осигуреникот или корисникот да побара и писмена документација во врска со осигурителниот случај.

Плаќање на премија

Член 10.

(1) Премијата во принцип за секој период на осигурување се плаќа однапред. Премијата може за секој период на осигурувањето да се плаќа на рати при што тоа задолжително се наведува во полисата. Договорарот е должен првата премија и трошоците да ги плати најдоцна до приемот на полисата, а следната премија со дополнителните трошоци доспева во договорените рокови. Ако договорарот на осигурувањето не ги плати ратите во определениот рок или ако договорот за осигурување привремено биде раскинат, сите неплатени рати од премијата доспеваат веднаш за наплата.

(2) Покритието за плаќање започнува со првата премија, но не пред доспевањето на понудата во ГРАВЕ. Ако ГРАВЕ побарува плаќање на премијата по тој рок и ако истата биде платена во рок од 8 дена, тогаш осигурувањето започнува од денот наведен во полисата.

(3) Договорарот на осигурувањето ги доставува премиите до ГРАВЕ на сопствена одговорност и трошок. Ако премијата се плати во пошта или во готовина на касата на главната или подрачната дирекција, се смета дека е платена на денот на приемот. Во спротивно се смета дека е платена оној ден кога уплатата е пристигната на сметка на ГРАВЕ.

(4) ГРАВЕ може да ја одбие доспеаната премија или некој друг износ, на кој по договорот има право, од износот, кој тој е должен да го исплати на договорарот на осигурувањето или на некое трето лице.

(5) Ако договорарот на осигурувањето при склучување на договор не пријавил или пак премолчел некоја околност која е од важност за одредување на висината на ризикот или ако по склучувањето на договорот настанило зголемување на ризикот, во тој случај ГРАВЕ има право да го раскине договорот или на договорарот на осигурувањето да му предложи да го продолжи договорот но со покачена премија.

(6) ГРАВЕ има право да ја одбие понудата за осигурување, ако за опасноста која би ја презел на себе постојат посебни ризични околности. Ако ГРАВЕ може да го прифати побараното осигурително покритие, тогаш на подносителот на понудата заедно со известувањето за одбиената понуда должен е да му понуди осигурување со зголемена премија поради зголемен ризик.

Писмена форма

Член 11.

(1) Сите договори, пријави, барања и известувања во врска со договорот за осигурување се поднесуваат во писмена форма. Поднесените изјави се валидни само ако се напишани на образци издадени од ГРАВЕ. Дописите поднесени од договорарот на осигурувањето, односно од осигуреникот, важат по нивно доставување до ГРАВЕ.

(2) ГРАВЕ може при прифаќањето на понудата за осигурување да побара дополнување и објаснување. Откако ГРАВЕ ќе ги добие потребните дополнувања и објаснувања понудата ќе се смета за доспеана и стапува на сила.

(3) Копијата од понудата на подносителот која стапила на сила се смета за составен дел на полисата. Доколку понудата е доставена по пошта или на друг начин, а податоците во полисата не отстапуваат од оние во понудата, како потпис на договорарот на осигурувањето ќе се смета потписот ставен на полисата. Во ваков случај ќе се смета дека договорот е склучен оној ден кога договорарот на осигурувањето ја примил полисата.

Застапници на осигурувањето

Член 12.

Сите застапници на ГРАВЕ се должни да им даваат потребни информации на договорарите на осигурувањето и да ги советуваат. Застапниците не се овластени во име и за сметка на ГРАВЕ да даваат изјави кои би го обврзувале ГРАВЕ.

Вештачење

Член 13.

(1) Секоја договорна страна може да побара вештачење за утврдување на причината и висината на штетата. Одлуката од вештото лице е обврзувачка за двете страни, доколку не се докаже нејзино очигледно отстапување од реалната состојба. Само ако вештаците не донесат, не можат, не сакаат или пак го одолговлекуваат донесувањето на одлуката, одлука носи надлежниот суд.

(2) Во случај да се започне постапка за вештачење важат следниве одредби:

1) Секоја договорна страна именува еден вештак.

2) секоја договорна страна именува свој вештак и бара од другата договорна страна писмено да именува свое вешто лице. Ако другата договорна страна не се произнесе во рок од 14 дена од приемот на барањето, тогаш на барање на договорната страна вториот вештак го одредува надлежниот суд. Во барањето задолжително треба да се укаже на оваа правна последица.

3) Избраните вешти лица пред да пристапат на вештачење избираат трет вештак, кој ја има функцијата на претседател-арбитер. Доколку не можат да се сложаат околу изборот на трето вешто лице, тогаш надлежниот суд го именува третиот вештак по барање од една од договорните страни.

4) Вештаците својата одлука истовремено ја доставуваат до ГРАВЕ и до договорарот на осигурувањето. Доколку резултатите од вештачењето отстапуваат едно од друго, тогаш ГРАВЕ под итно ги доставува на разгледување на претседателот - арбитерот. Претседателот одлучува околу спорните точки во рамките на двете експертизи, и оваа своја одлука ја доставува до ГРАВЕ и до договорарот на осигурувањето. Мислењето на претседателот е обврзувачко за двете страни.

5) Секоја договорна страна ги сноси трошоците за својот вештак, а трошоците за претседателот-арбитер ги снесат двете страни подеднакво.

(3) Врз основа на експертизата дадена од вештите лица или од претседателот-арбитерот, се проценува висината на надоместокот.

(4) По пат на вештачење не се утврдува обврската на договорарот на осигурувањето во случај на штета.

(5) ГРАВЕ и договорарот на осигурувањето можат спогодбено да се договорат само едно вешто лице да донесе обврзувачка одлука.

Осигурување за туѓа сметка и осигурување од трето лице

Член 14.

(1) Осигурување за туѓа сметка и осигурување од трето лице се врши во согласност со одредбите од Законот за облигациони односи.